

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2003/94
Karar Sayısı : 2008/123
Karar Günü : 19.6.2008
R.G. Tarih-Sayı :05.11.2008-27045

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Hamur Sulh Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 1.3.1926 günlü, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 3038 sayılı Yasa'nın 1. maddesiyle değiştirilen 81. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "... cezasını çektiği veya ceza düştüğü tarihten itibaren..." ibaresinin, Anayasa'nın 10. maddesine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Meraya el atma suçundan sanıklar hakkında açılan kamu davasında itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

III- YASA METİNLERİ

A- İptali İstenilen Yasa Kuralı

1.3.1926 günlü, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 3038 sayılı Yasa'nın 1. maddesiyle değiştirilen 81. maddesinin itiraz konusu ibareyi de içeren birinci fıkrası şöyledir:

"MADDE 81- Bir kimse beş seneden ziyade müddetle bir mahkûmiyete uğradıktan sonra cezasını çektiği veya ceza düştüğü tarihten itibaren on sene ve diğer cezalarda beş sene içinde başka bir suç daha işlerse yeni suça verilecek ceza altıda bire kadar artırılır."

B- Dayanılan Anayasa Kuralı

Başvuru kararında Anayasa'nın 10. maddesine dayanılmıştır.

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince, Mustafa BUMİN, Yalçın ACARGÜN, Sacit ADALI, Ali HÜNER, Fulya KANTARCIOĞLU, Aysel PEKİNER, Ertuğrul ERSOY, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN ve Fazıl SAĞLAM'ın katılımlarıyla 18.11.2003 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanan Anayasa kuralı ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A- Kuralın Anlam ve Kapsamı

İtiraz konusu ibareyi içeren 1.3.1926 günlü 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 12. maddesi uyarınca yürürlükten kalkmıştır.

1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 58. maddesi, tekerrür kurumunu yeniden düzenlemiştir. 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 2. maddesi ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 7. ve 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 9. maddeleri uyarınca, sanıklara yüklenen meraya el atma suçunda tekerrür hükümlerinin uygulanmasında infaz şartının aranması nedeniyle sanık lehine olan 765 sayılı Yasa hükümlerinin uygulanacağı sonucuna varılmıştır.

Tekerrür, bir suçtan dolayı kesin surette mahkûm olduktan sonra yeniden suç işleyen kimsenin kişisel durumunu ifade eder. Bu durumdaki kimseye "mükerrir" denir.

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 81. maddesinde "*Bir kimse beş seneden ziyade müddetle bir mahkûmiyete uğradıktan sonra cezasını çektiği veya ceza düştüğü tarihten itibaren on sene ve diğer cezalarda beş sene içinde başka bir suç daha işlerse yeni suça verilecek ceza altıda bire kadar artırılır.*" denilerek sonradan işlenen suça verilecek cezanın tekerrür nedeniyle artırılabilmesi için, tekerrüre esas olan suçun cezasının çekilmesi ya da cezanın düşmesi gerektiği belirtilmektedir. Buna göre bir kimsenin mükerrir sayılabilmesi için; önceden tekerrüre esas olabilecek bir ceza mahkûmiyetinin bulunması, bu mahkûmiyete ilişkin cezanın çekilmiş ya da düşmüş olması, cezanın çekilmesi ya da düşmesinden sonra yasada belirtilen süreler içinde başka bir suçun işlenmesi koşullarının gerçekleşmesi gerekmektedir.

B- Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

Başvuru kararında, sonradan işlenen suça verilecek cezanın tekerrür nedeniyle artırılabilmesi için tekerrüre esas olan suçun cezasının çekilmesi ya da cezanın düşmesi koşulunun öngörüldüğü, bu durumun ise tekerrüre esas olan cezasını çeken ya da cezası düşen sanıklarla cezasını çekmeyen ya da cezası düşmeyen sanıklar arasında eşitsizlik yarattığı savıyla itiraz konusu kuralın Anayasa'nın 10. maddesine aykırılığı ileri sürülmüştür.

Anayasa'nın 10. maddesinin birinci fıkrasında herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu belirtilmiştir. Anayasa'nın 10. maddesinde belirtilen yasa önünde eşitlik ilkesi, hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemli değil, hukuksal eşitlik öngörülmüştür. Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak yasa karşısında eşitliğin çiğnenmesi yasaklanmıştır. Yasa önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları ve uygulamaları gerektirebilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'da öngörülen eşitlik ilkesi zedelenmez.

Anayasa'nın ve ceza hukukunun temel ilkelerine bağı kalmak koşuluyla, suçlara verilecek cezaların artırım ve indirim nedenleri ile oranlarının belirlenmesi ceza siyaseti gereğı yasa koyucunun takdirindedir.

Türk Ceza Kanunu'nun 81. maddesinde suç işledikten sonra bu suçun cezasını çeken ya da cezası düşen sanığın belirli süreler içinde yeniden suç işlemesi halinde, önceki cezadan korkmadığı ve uslanmadığı, suç işlemekte ısrarlı olduğu düşüncesiyle daha sonra işlenen suç için verilen cezanın artırılması öngörülmektedir. Yasa koyucu, cezanın caydırıcılığı ve ıslah ediciliğı özelliğine rağmen, cezasını çeken ya da cezası düşen sanıkların yeniden suç işlemeleri halinde, sonradan işledikleri suçta verilecek cezanın artırılmasını kabul ederek bu kişilerin durumlarını farklı değerlendirmiştir. Bu sebeple, önceki cezasını çeken ya da cezası düşenler ile cezasını çekmeyen ya da cezası düşmeyen sanıklar aynı hukuksal durumda olmadıklarından, bu kişilerin daha sonra işledikleri suç nedeniyle alacakları cezaların farklı kurallara bağı kılınması eşitlik ilkesine aykırı değildir.

Bu nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 10. maddesine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir.

VI- SONUÇ

1.3.1926 günlü, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 11.6.1936 günlü, 3038 sayılı Yasa'nın 1. maddesiyle değiştirilen 81. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "... cezasını çektiğı veya ceza düştüğü tarihten itibaren ..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 19.6.2008 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Sacit ADALI
Üye	Üye	Üye
Fulya KANTARCIOĞLU	Ahmet AKYALÇIN	Mehmet ERTEN
Üye	Üye	Üye
A. Necmi ÖZLER	Serdar ÖZGÜLDÜR	Şevket APALAK

Esas Sayısı : 2003/94
Karar Sayısı : 2008/123

Üye

Serruh KALELİ

Üye

Zehra Ayla PERKTAŞ